

Kwartalnik Samorządowy

RADZIEJOWIANIN

Bezpłatny

WIOSNA 2021

ISSN 1732-4440

fot. Paweł Śrubas

Szkoła Muzyczna I stopnia

w Radziejowie

ogłasza

PRZESŁUCHANIA DO SZKOŁY

na rok szkolny 2021/2022

Nauka prowadzona będzie na następujących instrumentach:

FORTEPIAN

AKORDEON

SKRZYPCE

WIOLONCZELA

KLARNET

FLET POPRZECZNY

SAKSOFON

TRĄBKA

PUZON

TUBA

SAKSHORN

WALTORNIA

Przesłuchania odbędą się

25.05.2021 (wtorek)

16.06.2021 (środa)

od godz. 16:00

w Szkole Muzycznej I stopnia w Radziejowie

ul. Dolna 20 88-200 Radziejów

**Wielkanoc to czas otuchy i nadziei.
Czas odradzania się wiary w siłę Chrystusa
i drugiego człowieka.**

**Życzymy, aby Święta Wielkanocne
przyniosły radość oraz wzajemną życzliwość.
Niech ten czas spędzony w gronie
najbliższych nam osób
będzie nie tylko czasem odpoczynku
od codziennych obowiązków,
ale i duchowej odnowy.**

Sławomir Bykowski
Burmistrz
Miasta Radziejów

Edyta Kubicka
Przewodnicząca
Rady Miasta

OD REDAKCJI

*Szanowni Czytelnicy
„Radziejowianina”*

W pierwszych dniach wiosny oddajemy w Państwa ręce najnowsze wydanie kwartalnika „Radziejowianin”.

Bieżący numer powstał w szczególnych okolicznościach, a mianowicie u progu trzeciej fali pandemii koronawirusa. Naprzeciw wszelkim utrudnieniom podjęliśmy decyzję, iż mieszkańcy Radziejowa zasługują na kolejną porcję lokalnej lektury. Znajdą tu Państwo informację o bieżących inwestycjach samorządowych, o Narodowym Spisie Powszechnym czy też o tradycjach wielkanocnych na Kujawach..

Korzystając z okazji Redakcja „Radziejowianina” składa wszystkim Czytelnikom serdeczne życzenia z okazji Świąt Wielkanocnych. Niech ten czas spędzony w gronie najbliższych osób będzie nie tylko czasem odpoczynku od codziennych obowiązków i radości.

*W imieniu zespołu redakcyjnego
Redaktor Naczelny
Paweł Śrubas*

Na nieboskłonie...

Od 16 do 25 kwietnia możemy obserwować Lirydy. Lirydy to rój meteorów, których radiant znajduje się na pograniczu gwiazdozbiorów: Lutni i Herkulesa.

Źródłem roju jest kometa C/1861 G1 (Thatcher). Lirydy to jeden z najstarszych rojów meteorów na naszym niebie. Maksimum ich aktywności przypada na 21 i 22 kwietnia.

Lirydy najlepiej obserwować po godzinie 24.00 - radiant będzie znajdował się wysoko nad wschodnim horyzontem. Wtedy można się spodziewać nawet do 20 spadających meteorów na godzinę.

Lirydy będzie można dostrzec nieuzbrojonym okiem. Natomiast 27 kwietnia o godz. 05.33:04 na niebie zobaczymy superksiężyc.

Życzę wszystkim obserwatorom bezchmurnego nieba.

Teresa Gadzinowska

tzw. superksiężyc - fot. z zasobów internetowych.

„RADZIEJOWIANIN” - Kwartalnik
Redaktor naczelny – PAWEŁ ŚRUBAS

Redakcja w składzie – T. Gadzinowska, D. Wielgosz, A. Wojciechowska,
Wydawca – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. F. Becińskiego, ul Objezdna 33
Adres Redakcji – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. F. Becińskiego, ul Objezdna 33,
www.bibliotekaradziejow.cdx.pl, tel. 54 285 32 80
e – mail : radziejowianin@umradziejow.pl

Pismo zrzeszone w Stowarzyszeniu Polskich Mediów

REDAKCJA ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO SKRÓTÓW NADESŁANYCH TEKSTÓW
PRAWA AUTORSKIE ZASTRZEŻONE

„Każdy znajdzie tu coś, co mu się nie spodoba. Każdemu jego małe oburzenie.”

(Józef Hen - pisarz, publicysta)

„Przebudowa budynku przy ul. Kościuszki 1 w Radziejowie na cele społeczne”

Gmina Miasto Radziejów informuje, że obecnie trwają roboty budowlane, których wykonawcą jest firma PRZEMBUD z Włocławka. Przedmiot zamówienia obejmuje przebudowę budynku przy ul. Kościuszki 1 w Radziejowie na cele społeczne. Projekt polega na przebudowie budynku remizy Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej z częścią mieszkalną, wraz ze zmianą sposobu użytkowania części mieszkalnej budynku na potrzeby usług społecznych. Zakres prac obejmuje: a w szczególności: docieplenie ścian zewnętrznych i oraz stropodachu, naprawa i remont elewacji, wymiana pokrycia dachowego oraz ocieplenie stropu poddasza, wykonanie ogniomurów z cegły ceramicznej, wykonanie nowych obróbek blacharskich oraz orynnowania, odmurowanie kominów wentylacyjnych z cegły klinkierowej, wykonanie betonowych czap kominowych i obróbek, wykonanie nowych obróbek blacharskich z powlekaney blachy ocynkowanej, montaż dwóch bram garażowych roletowych na zewnątrz budynku wraz z napędem elektrycznym, z możliwością ręcznego otwarcia w przypadku zaniku energii elektrycznej, wymiana części parapetów zewnętrznych na nowe z blachy ocynkowanej powlekaney w kolorze brązowym, remont wszystkich pomieszczeń budynku (posadzek, ścian i sufitów, montaż nowych parapetów oraz drzwi wewnętrznych, wykonanie oświetlenia zgodnie z projektem aranżacji wnętrz), montaż platformy dla osób niepełnosprawnych, regeneracja schodów wieży wraz z zabezpieczeniem środkami ogniochronnymi oraz demontaż i odtworzenie ostatniego biegu, wymianę instalacji wod.-kan., c.o., wymianę instalacji elektrycznej, wykonanie instalacji wentylacji, wykonanie kotłowni wraz z instalacją gazową.

Planowany termin zakończenia inwestycji przewidziany jest na **sierpień 2021 roku**. Całkowita wartość robót budowlanych wynosi **1 528.447,20 złotych brutto**. Projekt dofinansowany ze środków UE z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014-2020, Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych, Schemat: Inwestycje z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich w ramach polityki terytorialnej.

„Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznych na tzw. Radziejowskich błotach”

Gmina Miasto Radziejów informuje, że w lutym br. Miasto przeprowadziło postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez negocjacji zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 11 września 2019r. (tj. Dz. U. z 2020r., poz.2275 ze zm.).

W wyniku przeprowadzonego postępowania został wyłoniony wykonawca placu zabaw i siłowni zewnętrznych na tzw. radziejowskich błotach firma: Magic Garden z Pakości.

W ramach robót budowlanych Wykonawca zobowiązany jest wykonać:

a) fundamentowanie urządzeń placu zabaw tak aby fundament był całkowicie pokryty urządzeniem lub jego częścią;

b) wyposażenie placu zabaw w następujące elementy: zestaw park liny; zestaw modułowy statek; huśtawka rodzinna; huśtawka podwójna piaskownica z zadaszeniem; kosze na śmieci; ławek; tablica informacyjna z regulaminem;

c) wyposażenie siłowni zewnętrznej w następujące elementy: wyciąg dolny lub motyl; wiosłarz; biegacz; wyciąg górny; tablica informacyjna z regulaminem;

d) ogrodzenie panelowe wys. min. 100cm.

Planowany koszt robót budowlanych **124.182,03 złotych brutto**. Umowa z wybranym wykonawcą została podpisana pod koniec marca br. Prace mają zostać zakończone w ciągu 10 tygodni od dnia podpisania umowy.

„Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w Radziejowie”

11 marca 2021 roku Gmina Miasto Radziejów otrzymała pismo z Urzędu Marszałkowskiego z informacją, że projekt złożony przez Miasto pn. „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w Radziejowie” otrzymał dofinansowanie w związku z czym należy przedłożyć stosowne dokumenty w celu podpisania umowy o dofinansowanie. Całkowita wartość inwestycji przewidziana została na kwotę: **1 147 453,80zł**, w tym dofinansowanie z UE w wysokości 50% wydatków kwalifikowalnych netto, co stanowi: 530 605,00zł. Projekt pn. „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w Radziejowie” dotyczy montażu 31 kompletów instalacji fotowoltaicznych na nieruchomościach położonych na terenie Miasta Radziejów. Właścicielem inwestycji finansowanej i wnioskodawcą projektu jest Gmina Miasto

Radziejów, która jako jednostka samorządu terytorialnego posiada zdolność instytucjonalną do prawidłowej realizacji założeń projektu. Beneficjentami, czyli bezpośrednimi użytkownikami projektu będą właściciele nieruchomości położonych na terenie miasta. Zakres przedsięwzięcia został określony w Projektach dla każdej z 31 instalacji fotowoltaicznych. Jako główny cel projektu określono zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii na terenie Gminy Miasto Radziejów. Grupą interesariuszy działań związanych z poprawą efektywności energetycznej obiektów jest Gmina Miasto Radziejów oraz jej mieszkańcy.

Po podpisaniu umowy o dofinansowanie Miasto przystąpi do przeprowadzenia stosownej procedury na wyłonienie Wykonawcy robót budowlanych.

„Przebudowa boiska piłkarskiego i bieżni lekkoatletycznej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Radziejowie”

W lutym br. Miasto podpisała umowę z firmą MATEJKO DEVELOPMENT Czapury na przebudowę boiska piłkarskiego i bieżni lekkoatletycznej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Radziejowie.

W ramach przedmiotowego zamówienia wykonawca zobowiązany jest do wykonania następujących prac: bieżni typu EPDM, przebudowę boiska piłkarskiego z trawy, budowę skoczni do skoku w dal i trójskoku, przebudowę dojeżdżalni i dróg dojazdowych z kostki betonowej, wykonanie ogrodzenia bieżni, wykonanie ogrodzenia stadionu wraz z bramami wjazdowymi i furtkami z siatki panelowej o wys. 2 m, rozbiórka istniejącego budynku kasy i budowa nowej kasy kontenerowej, wyposażenie boiska w piłkochwyty oraz bramki aluminiowe, wykonanie kabin dla zawodników i sędziów, oświetlenie boiska i bieżni, zasilanie pompy głębinowej i nawadniania boiska, zasilanie kontenera kasowego, instalacji uziemiającej, montażu i zasilania elektronicznej tablicy wyników, wykonanie systemu tryskaczowego nawadniającego boisko, budowę studni głębinowej.

Planowany termin zakończenia inwestycji przewidziany jest na **czerwiec 2022 roku**. Całkowita wartość robót wynosi **2 386.938,00 złotych brutto**.

Projekt dofinansowany ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska- Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej- edycja 2019.

„Rewitalizacja placu zabaw przy blokach w ulicy Objezdnej w Radziejowie”

W marcu br. Miasto ogłosiło postępowanie w trybie podstawowym bez negocjacji zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 11 września 2019r. (tj. Dz. U. z 2020r., poz.2275 ze zm.), na wyłonienie wykonawcy zadania pn. „Rewitalizacja placu zabaw przy blokach w ulicy Objezdnej w Radziejowie”. Termin składania ofert w niniejszym postępowaniu upłynął w dniu 17 marca. Miasto na przedmiotowy projekt otrzymało dofinansowanie z ze środków UE z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014-2020, Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych, Schemat: Inwestycje z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich w ramach polityki terytorialnej.

Planowana wartość inwestycji we wniosku o dofinansowanie została ustalona na kwotę **468 351,66 zł**, w tym dofinansowanie w wysokości 334 777,77zł.

Miasto złożyło dokumenty do podpisania umowy o dofinansowanie w Urzędzie Marszałkowskim i czeka na jej podpisanie.

W ramach projektu Wykonawca zobowiązany będzie do wykonania:

a) demontażu istniejących urządzeń, ogrodzenia, oświetlenia wraz ze słupami oświetleniowymi oraz fundamentów znajdujących się na placu zabaw pod wszystkimi urządzeniami;

b) usunięcia wszelkich zbędnych przedmiotów oraz oczyszczenia terenu;

c) wykonania korytowania pod nawierzchnię z piasku oraz nawiezienie piasku;

d) fundamentowania urządzeń;

e) wyposażenia placu zabaw w następujące elementy:

- zestaw modułowy dla 50 użytkowników;
- huśtawka sprężynowa dla 4 użytkowników;
- linarium- piramida;
- karuzela platformowa;
- zjazd linowy;
- wielokąt wspinaczkowy;
- huśtawka bocianie gniazdo;
- piaskownica;
- huśtawka sześćoosobowa (4szt gumowana deseczka i 2 szt fotelik gumowany z zapięciem);

• stojak na rowery;

• koszy na śmieci;

• ławek;

• tablic informacyjnych z regulaminem;

f) ogrodzenia panelowego wys. min. 100cm wraz z dwiema furtkami;

g) montażu słupów oraz opraw oświetleniowych;

h) montażu monitoringu wizyjnego.

Termin wykonania całości robót budowlanych nastąpi w terminie 80 dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy.

RADZIEJÓW na starej fotografii ...

Klasztor OO. Franciszkanów, rok 1939. Ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego.

Członkowie Związku „PeOWiaków” z Radziejowa i okolic - Polska Organizacja Wojskowa - na wycieczce w Wilnie w roku 1938. W tle zdjęcia widoczny zarys Katedry Wileńskiej. (Na zdjęciu m.in: drugi z lewej Adam Gadzinowski). Z prywatnego archiwum Witolda Gadzinowskiego.

Radziejowa Fara, rok 1939. Ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego.

Członkowie Związku „PeOWiaków” z Radziejowa i okolic - Polska Organizacja Wojskowa - na wycieczce w Wilnie w roku 1938. Z prywatnego archiwum Witolda Gadzinowskiego.

29. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - koncerty live-straming

31 stycznia 2021 roku po raz kolejny zorganizowaliśmy 29. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, jako sztab numer 005402.

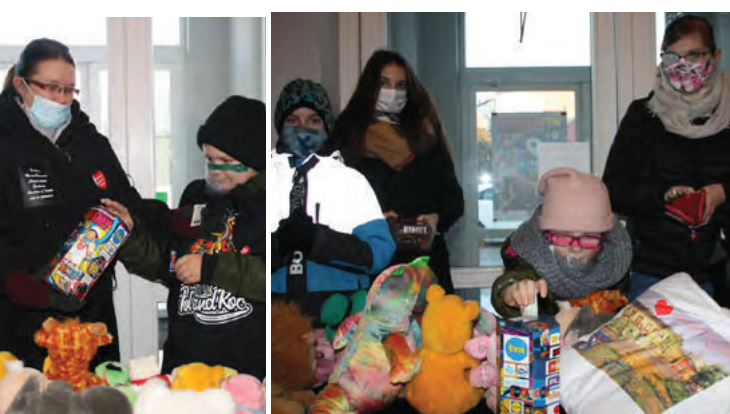
Chcieliśmy podziękować naszym wspaniałym wolontariuszom wraz z opiekunami z Radziejowa i okolic, którzy już od rana kwestowali. W ramach Sztabu RDK uczestniczyli: Szkoła Podstawowa w Radziejowie, Zespół Szkół Mechanicznych w Radziejowie, Zespół Szkół i Placówek w Radziejowie, Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Przemyscie, Szkoła Podstawowa w Morzycach, Szkoła Podstawowa w Bieganowie, Gminny Ośrodek Kultury w Topólce, Gminny Ośrodek Kultury w Osiecinach oraz inni indywidualni wolontariusze.

Pieniądze ze zbiórek i z aukcji zostały przeliczone przez pracowników Kujawsko- Dobrzyńskiego Banku Spółdzielczego oraz wolontariuszy.

Serdeczne podziękowania dla: Danuty Wielgosz – dyrektora MiPBP w Radziejowie, Katarzyny Rosiak – dyrektora oddziału KDBS Osiecin, Beaty Sikorskiej – kierownika filii KDBS Radziejów, Jana Błaszczyka – dyrektora GOK Topólka, Sławomira Bykowskiego – burmistrza Miasta Radziejów, którzy byli opiekunami Sztabowych Puszek Stacjonarnych. Moc podziękowań kierujemy do Aleksandry Juszczyńskiej, która okazała się „strażniczką” Sztabowej Puski Stacjonarnej w Urzędzie Miasta.

Serdeczne podziękowania dla naszych darczyńców: Piekarni - Cukiernia ALS Samotyja B. M., Lewandowski R. – za chlebki w kształcie serduszka; Pizzerii „Finezja” – 2 pizze; ROL-CHEMu Jonasz Jędrzejewski – materiały remontowe; Bankowi KDBS Radziejów – 2 portfele oraz 2 sztuki słuchawek; Centrum Budowlanemu GEMINI R. i B. Olejnik – zabawki, koszulki i czapki.

Anonimowi ofiarodawcy: ciasto na kiermasz, filiżanki do espresso. Dziękujemy również wszystkim, którzy wrzucili „datki” do naszej puski stacjonarnej i e-Skarbonki. W tym roku dzięki Wam zebraliśmy 37 777,87 zł. Wszystkim zaangażowanym o wielkich, gorących sercach bardzo dziękujemy!

Podpisanie umowy na kwotę ponad 175 tysięcy

17 lutego br. dyrektor RDK Paweł Śrubas podpisał umowę w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu na dofinansowanie zadania pn: „Modernizacja pomieszczeń oraz zakup wyposażenia do sali konferencyjno – widowiskowej w Radziejowskim Domu Kultury”. Na tę chwilę czekaliśmy aż 10 miesięcy! (od momentu złożenia wniosku).

Kwota jaką otrzyma RDK w ramach dofinansowania to: 175 tysięcy 426 złotych!

Na dzień wydania gazety został ogłoszony przetarg na pierwszy etap w ramach powyższego zadania- na prace remontowo- budowlane. Drugi etap obejmie zakup wraz z montażem elementów wyposażenia do sali widowiskowej. W kolejnym wydaniu Radziejowianina poinformujemy o szczegółach kolejnego etapu inwestycji w RDK.

Stand-Up Rafała Rutkowskiego

7 marca br. po raz pierwszy w Radziejowie wystąpił aktor, komik i stand-uper Rafał Rutkowski. W sali widowiskowej RDK Rafał Rutkowski zaprezentował nowy program: Stand Up bez Cenzury w swoim najnowszym programie „Seks, Drags i Kredyty”. Opowiadał m.in. o polskim show-biznesie, swojej aktorskiej karierze, kryzysie wieku średniego, o ojcostwie, oraz zdradził pikantne szczegóły ze sposobów kręcenia scen erotycznych w filmach... Z pewnością nikt nie nudził się na występie komika, każdy tego wieczora mógł znaleźć coś dla siebie. Podczas całego występu Rafała Rutkowskiego przez sale przetaczały się głośne wybuchy śmiechu, a przezabawne historie i żarty komika przerywane były gromnymi brawami. Po skończonym występie widzowie mogli zrobić sobie zdjęcie ze stand-uperem Rafałem Rutkowskim.

„KOLOROWY MIKROFON”

23 kwietnia br. w RDK dzieci i młodzież popiszą się swoimi wokalnymi talentami podczas 39. Prezentacji Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „KOLOROWY MIKROFON”. Z powodu pandemii koronawirusa musieliśmy wprowadzić ograniczoną liczbę uczestników. Podczas prezentacji występujący będą reprezentować placówki i instytucje m.in. z Orchowa, Morzyc i Witowa, Radziejowa, Somplona, Piotrkowa Kujawskiego, Turku, Małanowa, Trojanowa.

Radziejowski Dom Kultury zaprasza na

39. Prezentacje Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej "KOLOROWY MIKROFON"

23 kwietnia (piątek) 2021r. o godz. 10.00

Regulamin i karta zgłoszeniowa z załącznikami dostępne na radziejowskidomkultury.pl
Facebook.com/RadziejowskiDomKultury

Uwaga!!!
Limit uczestników do 30 osób!
Decyduje kolejność zgłoszeń!

Więcej informacji pod nr tel. 44 265 34 99

KSIĄŻKA - PROWINCJUSZE I DETALIŚCI

Wybitny poeta baroku Wacław Potocki pisał: „Bez wielu się obejdzie rzeczy człowiek w domu; wiele ujrzy potrzebnych, przyszedzysy do kramu”.

Obserwując zachowania klientów we współczesnych marketach widać, że od kilkuset lat nic się nie zmieniło. W jednej z reklam słyszymy „Jak sobota, na zapas kup więcej, kup więcej”.

Do bibliotecznych zbiorów regionalnych kupiliśmy książkę Andrzeja Klondera pt. „Prowincjusze i detaliści. Drobny handel i rzemiosło w Rzeczypospolitej w XVII – początku XVIII wieku”. Stanowi ona ciekawe źródło historyczne, które dotyczy także Radziejowa.

Dzisiaj w naszym mieście jest kilka marketów z bogactwem oferty różnych towarów. Dawniej taką funkcję chociaż na mniejszą skalę spełniały kramy oferujące jak na XVII w. nawet dość egzotyczne towary. Wówczas Radziejów był znacznie mniejszy niż obecnie, życie koncentrowało się na rynku i przyległych uliczkach.

„Zgodnie z ustaleniami Anetty Glowackiej, żyjący w początku wieku XVII obywatel kujawskiego Radziejowa Jerzy Cyrulik posiadał dwóch domów parą się chirurgią i balwierstwem, nieobca mu była także lichwa, zajmował się również rolnictwem, produkcją gorzałki, miodu pitnego, równocześnie prowadząc kram. Sprzedawał w nim żywność, przyprawy, alkohol, artykuły farbiarskie, mydlarskie, papiernicze i leki. Urozmaicona oferta tegoż kramu według inwentarza rzeczy Jerzego Cyrulika z 1611r. obejmowała w sumie około 40 produktów: miód pitny (4 beczki) i przaśny (3 beczki) oraz воск, dalej w większości egzotyczne – ryż, migdały, figi, cukier (kanar „lodowaty”, „kołaczki cukrowe”), cynamon, cytwar, galkę i kwiat muszkatołowy, imbir, kardamon, anyż, pieprz, kmin, rodzyнки; z ziół słodkich korzeń lukrecji (20 ft – 1 funt to około 0,4–0,5 kg.), kandyzowany korzeń tataraku (18 ft) i przeczyszczające listki senesu. Największe były zapasy anyżu (67 ft), rodzynek (38 funtów małych i 20 wielkich), pieprzu (40 ft), imbiru (22 ft). Pozostałych przypraw posiadał cyrulik od jednego do kilku funtów. Oferował również rośliny i minerały do wyrobu farb: galas, aurypigment (siarczek złota z którego wydobywano pigment żółty), farby czerwoną, brązową i srebrną, mydło, kadzidło i ryżę papieru, w końcu kilkanaście małych i dużych słoików cynowych”.

Jak widać na powyższym przykładzie w XVII-wiecznym Radziejowie nie brakowało przypraw sprowadzanych nawet z bardzo daleka, a że stosowano je dość obficie to i przeczyszczające listki senesu z pewnością się przydawały.

Długą tradycję mają targi i jarmarki radziejowskie, które były ważnym elementem życia gospodarczego miasta. Rzemieślnicy i kupcy sprzedawali tam swoje towary. 16 III 1396 r. książę mazowiecki Siemowit IV potwierdził Radziejowowi prawo do organizowania jarmarków. W Radziejowie prawo odbywania targów w każdy poniedziałek zapewnił przywilej nadany 12 I 1542r. w Wilnie przez króla Zygmunta I Starego. W naszym mieście jarmark doroczny ustanowiony został w 1542r. na okres Zielonych Świąt z zastrzeżeniem, że nie

Andrzej Klonder

PROWINCJUSZE I DETALIŚCI

Drobny handel i rzemiosło w Rzeczypospolitej w XVII – początku XVIII wieku

mógł się odbywać w same dni świąteczne. W Radziejowie odbywało się rocznie 12 jarmarków kramarskich i bydłęcych. Na targi i jarmarki ściągała ludność nie tylko z okolicznych wsi ale także kupcy i rzemieślnicy z innych miast.

Kilka-kilkanaście lat temu radziejowski handel „zszedł z górki” czyli rynku i posadowił się wzdłuż ulic: Brzeskiej i Komunalnej. W ostatnich latach w znacznej mierze zmienił się też sam handel - z małych sklepików na markety dużych sieci handlowych.

Opracował: Krzysztof Wątrobiec

Literatura:

- Andrzej Klonder, „Prowincjusze i detaliści. Drobny handel i rzemiosło w Rzeczypospolitej w XVII – początku XVIII wieku”, Warszawa 2020r.
- „Radziejów poprzez stulecia”, pod red. Dariusza Karczewskiego, Włocławek-Radziejów 2002
- „Dzieje Radziejowa Kujawskiego”, pod. red. Jerzego Danielewicz, Bydgoszcz 1982r.
- Karczewski D., „Radziejów na piastowskim szlaku. Informator turystyczny”, Radziejów 2015r.

Dyplom Małego Czytelnika

Dyplom Małego Czytelnika otrzymał SZYMON ZALESIŃSKI - Gratulujemy!!!

Odwiedź z dzieckiem naszą Bibliotekę.

Zapraszamy dzieci w wieku 3-6 lat do udziału w projekcie „MAŁA KSIĄŻKA-WIELKI CZŁOWIEK” - wyprawki czytelnicze czekają! Zapisz dziecko do Biblioteki, wypożyczcie książkę i odbierzcie „Wyprawkę Czytelniczą”, a w niej książkę „Pierwsze Czytanki dla...” oraz KARTĘ MAŁEGO CZYTELNIKA, do której Twoje dziecko będzie zbierało naklejki - jedną za każdą wizytę zakończoną wypożyczeniem książki z księgozbioru dziecięcego.

DZIEJE BRZEŚCIA KUJAWSKIEGO

Zakupiliśmy niedawno wydaną monografię Brześcia Kujawskiego pt. „DZIEJE BRZEŚCIA KUJAWSKIEGO i ZIEMI BRZESKIEJ. Tom I. Do roku 1918”.

Cieszy nas każda książka powiększająca wiedzę na temat regionu. Warto przeczytać tę pozycję dotyczącą pobliskiego miasta, którego historia często spletała się z historią Radziejowa – czytamy np.:

„Brześcianie sprzedawali swoje towary także na jarmarkach w okolicznych miastach m.in. w Radziejowie. Już w 1450 r. sukiennicy radziejowscy otrzymali przywilej chroniący ich rynki zbytu przed sprzedażą sukna przez mieszczan brzeskich. W 1609 r. garncarze brzescy skarżyli się na garncarzy radziejowskich - Jakuba Szyszke i Wojciecha Leniwopia i na inną brać młodszą, że im garnki „nieśluszenie pobrali”. Garncarze radziejowscy odpowiedzieli, że według dekretu królewskiego im nadanego mają do tego prawo. Napisano w nim bowiem, że na jarmarkach w Radziejowie „tak Brześcianom jako i inszem obcem garncarzom nie wolno w targi i w wigilie jarmarkowe roboty swojej tylko w same dni jarmarkowe sprzedawać”.

W brzeskim klasztorze Dominikanów przebywał brat Jan pochodzący z Radziejowa, który był synem tutejszego mieszczanina o imieniu Świętosław.

Jan wyróżniał się swoimi zdolnościami intelektualnymi. „W 1462 r. z tutejszego klasztoru został skierowany na naukę do studium partykularnego do Płocka. Dalszą jego drogę wyznaczały studia na Wydziale Sztuk i Teologii Uniwersytetu Krakowskiego (na tym drugim wydziale uzyskał doktorat), obowiązki wykładowcy Pisma Świętego w dominikańskim Studium Generalnym w Krakowie, psalterzysty katedry krakowskiej, przełożonego kaplicy królewskiej i SPOWIEDNIKA KRÓLA JANA OLBACHTA, by w końcu zostać biskupem suffraganem gnieźnieńskim. Zmarł on w 1504 bądź w 1505r.”

Dawniej przez Brześć Kujawski przebiegał jeden z głównych traktów handlowych w Rzeczypospolitej łączący Gdańsk poprzez Łęczycę z Krakowem co do czasów potopu szwedzkiego w połowie XVII w. zapewniało gospodarczy rozwój miasta. Historia jak wiadomo lubi się powtarzać i dzisiaj jest podobnie – w pobliżu Brześcia przebiega autostrada zapewniając sprzyjające warunki do rozwoju firm w Brzeskiej Strefie Gospodarczej, która każdego roku generuje setki nowych miejsc pracy zapewniając dynamiczny rozwój miasta i okolicy.

DZIEJE BRZEŚCIA KUJAWSKIEGO I ZIEMI BRZESKIEJ

Tom I.
Do roku 1918

Opracował: Krzysztof Wątrobić

Literatura: „DZIEJE BRZEŚCIA KUJAWSKIEGO i ZIEMI BRZESKIEJ. Tom I. Do roku 1918”, pod red. Dariusza Karczewskiego i Sławomira Łanickiego, wyd. Brześć Kujawski, 2020r.

BIBLIOTEKA SZALEŃCA

Zapraszamy do WYPOŻYCZALNI NAUKOWEJ na piętrze RADZIEJOWSKIEJ BIBLIOTEKI.

Polecam pełną niezwykłych historii i wspaniałych ilustracji książkę: Edward Brooke-Hitching, „BIBLIOTEKA SZALEŃCA. NAJWIĘKSZE KURIOZA WYDAWNICZE”.

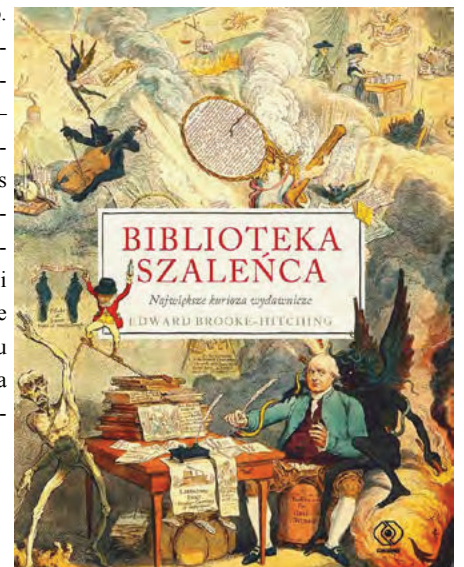
Od 1978 brytyjski magazyn „The Bookseller” organizuje konkurs na najdziwniejszy tytuł roku. Do tej pory zwyciężały m.in.: „Sadyzm oralny i osobowość wegetariańska”, „Radość gotowania wody”, „Dziura w ziemi i jej odmiany” czy też „Jak zabezpieczyć swego konia przed bombami”. W historii znajdziemy jednak prawdziwe perełki świadczące o wręcz kuriozalnej wyobraźni autorów książek: „Wszystko co wiem o kobietach dowiedziałem się od traktora”, „Żydowsko-japońska książka kucharsko-erotyczna oraz jak hodować wilki”, „Muzyka tyłka albo tylna odpowiedź damy”, „Jak przyrządzać mężów”, „Historia i romantyka elastycznych taśm tapicerskich”, „Praktyczna perwersja dla górników węglowych”, „Świnie i jak je karać”, „Ogrodnictwo atomowe dla laików”, „Kamienie milowe w historii betonu”, „Czy bóg kiedykolwiek przemawia przez koty”, „Esej o sztuce przemysłnego dręczenia z właściwymi zasadami parania się tym miłym zajęciem”.

„Książki śmiercionośne. Książki pisane krwią i oprawne w ludzką skórę. Książki tak długie, że mogłyby unicestwić wszechświat. Nowa niesamowita praca autora cenionej trylogii Atlas lądów niebyłych, Złoty atlas i Atlas nieba to wyjątkowa, pięknie ilustrowana podróż przez historię literatury. Edward Bro-

oke-Hitching zapuszcza się w jej najmroczniejsze zakątki, polując na najdziwniejsze publikacje i odkrywa fascynujące tło ich powstania.

Znajdziemy tu istną bibliotekę szaleńca, zbiór ekscentrycznych woluminów, często kompletnie zapomnianych. Książki pisane krwią; oprawne w ludzką skórę; dzieła zwirowane; pozycje, które zwiodyły cały świat; wydania niewidoczne gołym okiem i większe od człowieka; drukowane na wzburzonych morzach i lodowych pustkowiach Antarktyki; księgi kodów i szyfrów, których tajemnic do dzisiaj nie odkryto.

Autor wytropił wiele przejawów dziwności wyobraźnej (jak i tej niepojętej) – jak choćby wspaniale iluminowany XV-wieczny opis procesu wytoczonego Jezusowi przez szatana bądź zaginione dramaty Szekspira i księgi Biblii – i powiązał je w jedyną w swoim rodzaju kolekcję, ucztę duchową dla każdego miłośnika literatury”. (opis wydawcy)

Academica

Academica - NOWA USŁUGA W OFERCIE RADZIEJOWSKIEJ BIBLIOTEKI. Zapraszamy.

Cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna książek i czasopism naukowych.

<https://academica.edu.pl/>

Darmowa wypożyczalnia Academica zastępuje tradycyjną wypożyczalnię międzybiblioteczną i umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Użytkownicy ponad 1250 bibliotek w całym kraju mają możliwość dostępu do ponad 3 milionów publikacji (książki, czasopisma naukowe, artykuły, zdjęcia, mapy itp.) ze wszystkich dziedzin wiedzy, również

najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. Z systemu korzystają m.in. duże biblioteki uniwersyteckie oraz biblioteki gminne i szkolne z oddalonych od ośrodków akademickich miejscowości, które dzięki Academi-ce dają studentom i uczniom dostęp do literatury naukowej i popularnonaukowej (książek i artykułów z czasopism) potrzebnej w procesie kształcenia oraz przygotowywaniu prac licencjackich i magisterskich. System pozwala użytkownikom na przeszukiwanie zasobów, rezerwację obiektów, wyświetlanie publikacji i tworzenie notatek do obiektów.

Każdego dnia zasoby Academici powiększają się o około 2000 publikacji.

Na terminalu, na którym udostępniane są publikacje naukowe, nie ma możliwości pobierania i drukowania przeglądanych materiałów.

Biblioteka

Mapa w technice LIDAR

Mapa powstała w technice LIDAR czyli lotniczego skanowania terenu impulsami lasera – nie widzimy drzew, budynków, a tylko samo ukształtowanie terenu. Dzięki tej technice możemy zobaczyć wiele zwykle niedostrzegalnych obiektów. Na poniższych zdjęciach np. ciekawie ukształtowany teren gdzie kiedyś istniał RADZIEJOWSKI ZAMEK (patrz strzałka).

Źródło map :

<https://www.geoportal.gov.pl/>

Opracował:

Krzysztof Wątrobic

PATRONI ROKU

„W piątek 27 listopada Sejm ustanowił patronów 2021 r. Podczas trzeciego dnia 21. posiedzenia Izba uhonorowała: kard. Stefana Wyszyńskiego, Stanisława Lema, Cypriana Kamila Norwida, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego oraz Tadeusza Różewicza. 2021 będzie także rokiem Konstytucji 3 Maja.

Izba uczciła pamięć kardynała Stefana Wyszyńskiego. W 2021 r. przypada 40. rocznica śmierci, a także 120. urodzin duchownego. W uchwale zwrócono uwagę, że kard. Wyszyński był głosicielem uniwersalnych wartości chrześcijańskich i mężem stanu. Występował w imieniu Ojczyzny, domagając się od komunistycznych władz poszanowania wolności religijnej i broniąc polskiej kultury. W tekście przypomniano, że kard. Wyszyński podkreślał konieczność zrozumienia znaczenia wolności Narodu, która dla każdego obywatela winna być wielkim dobrem i rzeczywistością własnością. „Wolność Narodu była dla Prymasa Tysiąclecia priorytetem działalności kapłańskiej i społecznej” - napisano w dokumencie.

Sejm ustanowił 2021 Rokiem Stanisława Lema, najwybitniejszego przedstawiciela polskiej fantastyki i jednego z najpoczytniejszych pisarzy science-fiction na świecie, autora m. in. „Cyberiady”, „Solaris” czy „Bajek robotów”. W przyszłym roku przypada 100. rocznica urodzin pisarza. „W swoich rozważaniach nad kondycją współczesnego człowieka, skutkami postępu technicznego i cywilizacyjnego dostrzegał wiele zagadnień fundamentalnych dla kultury i myśli współczesnej. Przestrzegał przed negatywnymi skutkami technicznego rozwoju cywilizacji, a jego prace teoretyczne i prognozy futurologiczne mają znaczący wpływ na definiowanie miejsca ludzkości we wszechświecie i prognozowanie jej losu” - głosi tekst uchwały.

Izba podjęła uchwałę ustanawiającą 2021 Rokiem Cypriana Kamila Norwida (200. rocznica urodzin), wybitnego poety, dramaturga, prozaika i myśliciela, a także artysty sztuk pięknych. W twórczości swej Norwid odwoływał się do narodowej i ogólnoeuropejskiej tradycji, a zarazem był odważnym nowatorem. „Twórca wkład Norwida w nowoczesną polską literaturę, a szerzej w polską kulturę, jest ogromny, na wielu polach decydujący. W uznaniu zasług dla polskiej sztuki, dla polskiego życia umysłowego i polskiej kultury, w dwustulecie jego urodzin, Sejm Rzeczypospolitej ogłasza rok 2021 Rokiem Cypriana Norwida” - czytamy.

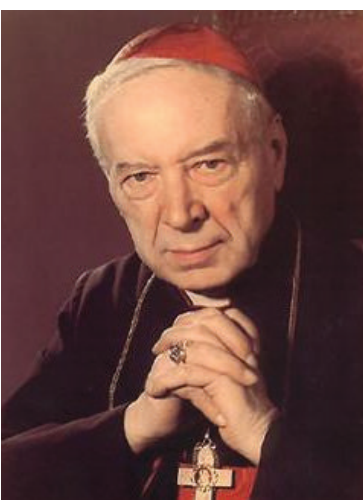
Krzysztof Kamil Baczyński - jeden z najwybitniejszych przedstawicieli poetów pokolenia Kolumbów - to kolejny patron 2021 roku. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Armii Krajowej, a dwa lata temu, na mocy postanowienia prezydenta Andrzeja Dudy, otrzymał Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej oraz osiągnięcia w działalności na rzecz rozwoju polskiej kultury.

Krzysztof Kamil Baczyński - jeden z najwybitniejszych przedstawicieli poetów pokolenia Kolumbów - to kolejny patron 2021 roku. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Armii Krajowej, a dwa lata temu, na mocy postanowienia prezydenta Andrzeja Dudy, otrzymał Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej oraz osiągnięcia w działalności na rzecz rozwoju polskiej kultury.

ry. „W uznaniu zasług Krzysztofa Kamila Baczyńskiego dla polskiej sztuki, dla polskiej niepodległości i polskiej kultury, w stulecie jego urodzin, Sejm Rzeczypospolitej ogłasza rok 2021 Rokiem Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Jednocześnie Sejm Rzeczypospolitej oddaje hołd innym przedstawicielom poetów pokolenia Kolumbów poległym w trakcie okupacji niemieckiej - Tadeuszowi Gajcemu, Janowi Romockiemu, Zdzisławowi Stroińskiemu, Józefowi Szczepańskiemu i Andrzejowi Trzebińskiemu” - podkreślono w tekście dokumentu. W 2021 r. przypada 100. rocznica urodzin poety.

Patronem 2021 r. został również Tadeusz Różewicz, wybitny polski poeta, dramaturg, prozaiak i scenarzysta, głęboko związany z losem pokolenia wojennego, baczny obserwator życia codziennego, społecznego i politycznego. W 2021 r. przypada 100. rocznica urodzin Różewicza. „Filozoficzna i egzystencjalna głębia obecna w twórczości Różewicza ma charakter uniwersalny, dzięki czemu nie tylko trafia do odbiorców z całego świata, ale jeszcze długo będzie oddziaływać na współczesną literaturę polską” - napisano w dokumencie.

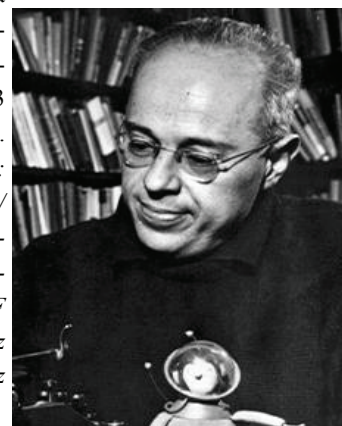

Sejm przyjął też uchwałę ustanawiającą 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja. Uchwalony w 1791 r. przez Sejm Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego akt wprowadził trójpodział władzy, niósł gwarancje swobód obywatelskich, tradycje chrześcijańskie, tolerancję i wartości Oświecenia. Jako pierwsza w Europie i druga na świecie Ustawa Rządowa stanowiła dowód głębokiego patriotyzmu oraz zrozumienia spraw obywatelskich i społecznych. „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, świadomy znaczenia Konstytucji 3 Maja jako ważnego elementu pamięci zbiorowej, oddając hołd wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego wiekopomnego aktu - myślicielom politycznym, posłom na Sejm Czteroletni, przedstawicielom ówczesnego obozu patriotycznego oraz pokoleniom Polaków, których niezłomna walka pozwoliła na przetrwanie lat niewoli i odzyskanie niepodległości, zachęca do refleksji nad dziedzictwem Konstytucji 3 Maja współcześnie” - oświadczono”.

Źródło opisu:

<https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/komunikat.xsp?documentId=71D186D-F43A23C4DC125862D0079916F>

fot. Kancelaria Sejmu / Łukasz Blasikiewicz

Lubimy „planszówki”

Gry planszowe to jedna z najbardziej wartościowych form spędzania wolnego czasu i wspierania rozwoju dziecka. Łączą edukację z rozrywką, tworzą klimat sprzyjający uczeniu się poprzez doświadczenie. Mają wpływ na sposób myślenia, procesy poznawcze, wyobraźnię, współdziałanie i współzawodnictwo. Rozwijają następujące umiejętności: koncentrację uwagi i spostrzegawczości, wytrwałość w dążeniu do samodzielnego rozwiązywania problemu, współpracę w różnych zespołach, przyjmowanie właściwej postawy wobec porażki i zwycięstwa oraz odporności na stres. Kształtują wiele umiejętności edukacyjnych (matematycznych, polonistycznych, przyrodniczych itd.). Uczą także planowania pracy oraz postępowania wobec określonych zasad. Pomagają zacieśnić rodzinne więzi oraz wspierają rozwój emocjonalny i społeczny.

Dzieci z klasy 2c w każdej wolnej chwili sięgają po gry planszowe w szkole i w domu. Dodatkową pasją moich uczniów jest układanie i rozwiązywanie krzyżówek oraz łamigłówek umysłowych. Wyżej wymienione formy rozrywki są doskonałym sposobem na ograniczenia w życiu codziennym i towarzyskim, które spowodował koronawirus.

Małgorzata Polaszek

„Covida czas”

Przyszedł wirus
Namieszał nam w życiu – „świrus”
Zrobił z nas niewolników
I teraz śmieje się ze śmiertelników.

Zamknięci w domu
Nie skarżymy się nikomu,
Źle się czujemy,
W maskach nikogo nie poznajemy.

Tęsknimy za szkołą,
Za buzią kolegów wesołą,
Za normalnymi lekcjami
I kochanymi Nauczycielami.

Czekamy na ten dzień,
Kiedy covid będzie niczym leń
I pozwoli każdemu z nas
Wyjść, gdzie chcemy, w każdy czas!

Nina K. kl. VI e

Szkolni poeci

„Wiosna, wiosna”

Gdzieś klucz żurawi nad doliną leci,
Wybiegły na polanę wesoło dzieci.
Każdy każdemu jest dzisiaj rad -
Wiosna, wiosna idzie przez świat!
Drzewa pąkami strzelają jak z procy,
Zieleni przybywa już każdej nocy.
Wnet się rozwinie z nich piękny kwiat
Wiosna, wiosna idzie przez świat!

Dni coraz dłuższe są już przed nami,
Słońce oświetla twarze swoimi promieniami
Czujemy radość, jakby ubyło nam lat -
Wiosna, wiosna idzie przez świat!
Radosne trele będzie wszędzie słycać,
Zacniemy letnim powietrzem oddychać.
Nikt nie podliczy zysków i strat –
Wiosna, wiosna idzie przez świat!

Magdalena Struzik kl. VI e

„Takie cuda”

Dnia pewnego w zeszłym roku
wszystkie dzieci były w szoku.
Pan Dyrektor nasz kochany
rzekł: „Dziś szkołę zamykamy”.

Co za radość! Takie cuda!
Szkola w kampie- to nie nuda!
Wszyscy z ławek wyskoczyli
i do domów popędzili.
Lekcje w domu, przy śniadanku,
kot za oknem, pies na ganku...

Obiad pachnie, słinka leci,
a tu: „Gdzie kamerki, dzieci?!”
„Włącz mikrofon!”, „Gdzie tam zerkasz?”
„Patrz tu na mnie!”, „Gdzie kamera?!”
„Już nie jajaj, podnieś łapkę!”
„To nie pora na kanapkę!”
Jak tu żyć ma dzieciak mały
przed kamerą tydzień cały???
Bez zabawy, bez biegania,
bez WF-u i pływania?
Przyszedł czas niewesoły,
Wiem więc jedno: „Ja chcę do szkoły!!!”

Zuzanna K. kl. V a

NOWE PRACOWNIE – LEPSZA JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA.

Nie od dziś wiadomo, że najlepszą formą nauki zawodu jest praktyczne działanie. A jeżeli może ono być realizowane w dobrze przygotowanym do tego miejscu, to sukces jest na przysłowiowe „wyciągnięcie ręki”.

Takie warunki zostały stworzone w Zespole Szkół RCKU w Przemystce dzięki udziałowi placówki w projektach angażujących środki unijne.

W ciągu ostatnich tygodni udało się utworzyć profesjonalne pracownie dla uczniów technikum mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technikum rolniczego oraz technikum hotelarskiego. W czasie zajęć praktycznych młodzież będzie mogła korzystać z profesjonalnego sprzętu – symulatorów, tokarek, hali do przeprowadzania diagnostyki pojazdów, pracowni sensoryki i aktywności i innych – to dla mechanizatorów i rolników.

Natomiast przyszli pracownicy branży hotelarskiej będą mogli uczyć się i doskonalić swój warsztat w pracowniach zaaranżowanych na pokój hotelowy z zapleczem sanitarnym oraz recepcję z odpowiednim oprogramowaniem komputerowym służącym do profesjonalnej obsługi gości hotelowych. Do dyspozycji uczniów jest również zaplecze bufetowe z wyposażeniem do serwowania posiłków.

Nie należy zapominać o już istniejących, na bieżąco doposażanych pracowniach, z których korzystają uczniowie technikum żywienia i usług gastronomicznych. Młodzież z technikum ekonomicznego będzie mogła w czasie zajęć praktycznych pracować na komputerach najnowszej generacji. Przyszli hotelarze, w ramach innowacji, poszerzają swoje umiejętności dotyczące zabiegów pielęgnacyjnych twarzy i dłoni w pracowni usług kosmetycznych.

Szkoła to głównie miejsce nauki, ale nie tylko. Mając na uwadze to, że uczniowie chcą także ze sobą pobyć, porozmawiać i zrelaksować się między zajęciami, Dyrekcja szkoły wyszła naprzeciw tym potrzebom. Obecnie trwają prace, aby takie warunki stworzyć. Myślimy, że będzie to miła niespodzianka dla młodzieży.

Mamy nadzieję, że istniejące zaplecze do realizacji zajęć praktycznych podniesie jakość kształcenia w naszej szkole. Wierzymy też, że dzięki temu, nasi uczniowie jako absolwenci bez obaw i kompleksów będą mogli łatwiej wejść na czekający rynek pracy.

Zainteresowanych zapraszamy na wirtualny spacer po naszej szkole, który można zobaczyć na stronie internetowej ZS RCKU w Przemystce.

Kornelia Patyk

Szpital covidowy w Radziejowie

Rozwijająca się od marca 2020 roku, epidemia coronavirusa, wymusza na służbie zdrowia podejmowanie kroków organizacyjnych dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa. Od 23 października 2020 roku, Szpital radziejowski działa jako jednoimienny szpital covidowy i jest drugim - w woj. kuj.-pomorskim obok grudziądzkiego - szpitalem leczącym jedynie pacjentów covidowych. Aktualnie znajdują się w nim 142 łóżka covidowe, a docelowo będzie ich 205.

Dzięki wsparciu Polskiej Grupy Zbrojeniowej prowadzona jest rozbudowa m.in. instalacji tlenowej na czynnym oddziale, co zwiększy potencjał szpitala o 134 miejsca tlenowe. Niestety, problemem podstawowym w całej służbie zdrowia w dobie epidemii, jest brak kadry medycznej, co wyjątkowo dotkliwie odczuwa szpital radziejowski. Decyzją wojewody wkrótce trafi do tej placówki 36 lekarzy i 16 pielęgniarek.

Z pomocą spieszy też Urząd Marszałkowski. W ramach Medycznego Segmentu Pakietu Antykryzysowego, Szpital radziejowski - podobnie jak 30 placówek w naszym regionie - otrzyma wsparcie

w postaci sprzętu i urządzeń medycznych oraz środków ochrony osobistej. Pomoc przyznawana jest także ze środków Samorządowego Wojewódzkiego Programu przeciwdziałania epidemii COVID-19 oraz łagodzenia jej skutków w sferze społecznej i gospodarczej - dotacja ta pochodzi ze środków Unii Europejskiej.

W związku z ogromnymi potrzebami - na apel służb medycznych - w kościele zorganizowano zbiórkę artykułów higienicznych dla pacjentów covidowych naszego Szpitala. Trudna sytuacja epidemiczna wyzwała pomocowe inicjatywy obywatelskie. Przykładem może być postawa Dyrektora radziejowskiego Szpitala, Sebastiana Jankowicza, który - po godzinach pracy dyrektorskiej, wspiera lokalne pogotowie ratunkowe, jeżdżąc jako ratownik medyczny - zgodnie z hasłem „wszystkie ręce na pokład”.

Przy radziejowskim Szpitalu powstało niedawno nowe Laboratorium Biologii Molekularnej i Diagnostyki Mikrobiologicznej BIOTECHMED, wpisane na listę laboratoriów COVID prowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia. Zapewnia ono szybkie i niezawodne badanie do 500 próbek dziennie dając możliwość (również prywatnie) zbadania obecności przeciwciał SARS-COV-2.

OBECNOŚĆ NIEUSTAJĄCA

czyli historia wizerunków Matki Bożej czczonej przez wieki w Świątyni Franciszkańskiej w Radziejowie

Od 2014 roku Radziejów chlubi się wyniesieniem Świątyni O.O. Franciszkanów do rangi Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Zagłębiając się w karty historii radziejowskiego Klasztoru znajdujemy fakty, wskazujące na wielowiekowy kult Wizerunków Maryi w tej Świątyni - od co najmniej XVII wieku.

W - wydanym w Warszawie w 1843 roku Pamiętniku Religijno-Moralnym w drukarni J. Glüksberga (dokument przepisano w dniu 1 września 1904

roku z Pamiętnika Religijno-Moralnego ku zbudowaniu i pożytkowi tak duchownych jak i świeckich osób., tom IV”), znajdujemy pierwszą wzmiankę o franciszkańskim Wizerunku Matki Bożej - obiekcie szczególnej czci wiernych:

“Zaledwie przecież kwitnąć zaczął ten Klasztor, a oto przez napad Szwedów na Polskę znowu został zniesiony, którzy zrabowawszy Radziejów umyślnie podłożonym ogniem pod dachami Klasztoru i Kościoła, wraz z większą częścią miasta, w perzynę go obrócili. Działo się to w sam dzień S.S. Apostołów Piotra i Pawła, to jest dnia 29 czerwca 1657 r. Wtenczas to zgorzał także obraz Matki Boskiej w tym kościele zostający, do którego lud w całej okolicy wielkie miał nabożeństwo, a mieszkańcy Radziejowa nie tylko czuli boleści patrząc na dymiące swe domy, ile nad gorejącą Świątynią, której płomienia radzi by byli łzami swoimi przygasić”.

Zapis ten oddaje wielkość kultu i przywiązania do Wizerunku Matki Bożej. Pożar połączony był w czasie z męczeńską śmiercią dwóch Franciszkanów.

Przez kolejne dziesięciolecia Ojcowie podejmowali próby odbudowania Kościoła, przerywane raz po raz pożarami i grabieżami napadających Szwedów. Ocalałe kroniki klasztorne z tych lat dokumentują jednak zawsze obecność w Kościele Wizerunków Matki Bożej:

1764 rok - wzmianka o Ołtarzu Matki Bożej zwanej Różańcową

1824 rok - wpis o łaskami słynącym Wizerunku Matki Bożej

1842 rok - opis wystroju Klasztoru :”Siódmy Ołtarz Matki Boskiej w tym Kościele, łaskami słynący, jest także złocony”

1937 rok - „Roraty odprawiają się o godz.6.00, przed ołtarzem Matki Bożej Pocieszenia. Bardzo dużo ludzi uczęszczało”

Najprawdopodobniej wpisy te dotyczą jednego i tego samego Obrazu, co potwierdzałby informacje zawarte w Katalogu Zabytków w Polsce (Tom XI, Zeszyt 11. Warszawa 1968, s.18) Udokumentowany bowiem tam został w 1983 roku - znajdujący się w radziejowskim Klasztorze - obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Według dokumentu, prawdopodobny czas powstania tego Wizerunku datowany jest na wiek XVII, zaś sukienek na wiek XIX. Ikonograf określił styl w jakim został namalowany, jako barokowy. Obraz był namalowany na desce farbami olejnymi i miał wymiary: 125x100 centymetrów. Sukienki Maryi i Dzieciątka z koronami wykonano z pozłacanego srebra, ramę zaś z drewna.

Ostanie fotografie nieistniejącego już Obrazu, pochodzą z lat 50-tych XX wieku. Znajdował się On w Ołtarzu Najświętszego Serca Jezusowego i był Jego osłoną. Do lat 90-tych ubiegłego wieku współistniał w Kościele OO. Franciszka-

nów, razem z namalowanym w 1898 roku (na zlecenie Ojca Bonifacego Żórawskiego przez Feliksa Cichockiego), Wizerunkiem Matki Bożej Nieustającej Pomocy, który od 2014 roku jest Ukoronowaną Ikoną Franciszkańskiego Sanktuarium. Po zniszczeniu malowanego na drewnie barokowego Obrazu, zachowane sukienki w ramie zostały przeniesione do mieszkalnej części Klasztoru, gdzie przechowywane są do dziś.

Wizerunek Matki Bożej (nazywany zamiennie Matką Bożą Pocieszenia, Częstochowską lub Różańcową) przez wieki trudnej historii Polski i Radziejowa, był celem modlitwnej ucieczki i nadziei wielu pokoleń radziejowian. Obmodlony i słynący łaskami stał się niejako pomostem i poprzednikiem, zapowiedzią dzisiejszego Sanktuarium. Był perelką sztuki barokowej, lecz nie przetrwał próby czasu...

Choć jako Wizerunek nie istnieje, to pozostałe po nim metalowe sukienki, korony i rama, stanowią dobry punkt wyjścia do - planowanego przez Ojców - malarskiego odtworzenia Oblicza Maryi i Jezusa, wg istniejącej dokumentacji fotograficznej. Odnowienie ocalałych elementów Obrazu i malarskie „postarzenie” odtworzonych, dadzą wyobrażenie piękna pierwowzoru, a odrestaurowany Wizerunek, ubogaci uroczystości Maryjne w naszym, Franciszkańskim Kościele.

Choć farby i drewno nie przetrwały, ocalałe szaty, korony i rama tej Ikony, jak lustro odbijają i przeniosą - w nietatwą współczesność - światło wiary tylu pokoleń wiernych trudnych, zamierzonych czasach.

Alina Wojciechowska

TRADYCJE WIELKANOCNE NA KUJAWACH

Wielkanocne zwyczaje i obrzędy rozpoczynają się w Niedzielę Palmową, nazywanej też Wierzbą lub Kwietną i trwają przez cały Wielki Tydzień. Świecenie kujawskie palemki w porównaniu z kurpiowskimi, czy wileńskimi są bardzo małe, skromne i proste. Składają się na nie przede wszystkim gałązki wierzby z baziami, brzozy z młodziutkimi listkami, barwinku, mirtu, bukszpanu, wzbogacone czasem kwitnącymi gałązkami wiśni, przewiązane lub owinięte w dole wstążką. Od końca XIX w. zaczęto dodawać bibułkowe kwiatki.

Palemki odgrywały ważną rolę w obrzędowości ludowej. Poświęcone w kościele, zyskiwały moc i właściwości lecznicze, magiczne, ochronne. Chroniły od chorób i zła. Wierzono, że połknięcie małej bazi uchroni przed bólem gardła i krtani. Smagano nią dzieci i młodzież, aby pobudzić do rośnięcia. Podobne zabiegi praktykowano z bydłem wiosną przed pierwszym wypasem. Gładzono nią zwierzęta gospodarskie, np. krowy, aby dobrze się chowały, a czarownice nie odbierały im mleka. Podczas tych zabiegów wygłaszano formułkę:

Wierzbą bije, nie ja bije,
Za tydzień – Wielki Dzień,
Za sześć noc – Wielkanoc.

Obchodzono z nią zagrody i pola, wyznaczając granice broniące od złych mocy, czarów czy chorób. Wstawiona w okno w czasie burzy chroniła przed piorunami. Krzyżyki z nich zrobione lub pojedyncze gałązki umieszczano nad drzwiami wejściowymi, nad wrotami obór, w rogach pól, w ulach, w gniazdach domowego ptactwa, pod pierwszą skibą podczas wiosennej orki, w sieciach. Całą przechowywano zatkniętą za święte obrazy. W święto zaduszne wędrowała na groby bliskich. Po roku palono ją, a dymem okadzano chorych ludzi, zwierzęta i dom.

W Wielkim Tygodniu, według ludowej tradycji, istniał zakaz wykonywania ciężkich prac, np. przedzenia, szycia, plecienia sznurów i powrozów, aby nie brudzić ran Chrystusa. Od Wielkiego Czwartku, aż do Soboty, w kościołach milkiły dzwony i używano jedynie kołatek. Wielki Czwartek to dzień, w którym na Kujawach urządzano tzw. pogrzeb żuru i śledzia. Młodzi chłopcy obchodzili domostwa, gdzie mieszały panny i oblewali drzwi i okna chałup nieczystościami imitującymi żur. Często rozbijali o drzwi gamek z tzw. żurem. Na kiju nieśli śledzia lub jego szkielet, wołając, że skazują go śmierć. Zwyczaj ten symbolizował pożegnanie się z zimą oraz jałowymi posiłkami Wielkiego Postu, złożonymi głównie z żuru i śledzia.

Przed świtem Wielkiego Piątku, młodzież kąpała się lub myła twarz w bieżących wodach, aby uchronić się przed złem, zapewnić zdrowie, urodę i opiekę Bożą. Upamiętniano w ten sposób przejścia Chrystusa przez rzekę Cedron. Od rana tego dnia rozpoczynały się intensywne prace w kuchni. Pieczono chleby i ciasta, gotowano jajka na pisanki, robiono masło. Popołudniu dziewczęta i gospodynie zdołyły jajka.

Na Kujawach, tradycyjne jaja świąteczne są jednobarwne, nazywane kraszanekami. Najczęściej gotowane w łupinach cebuli, dzięki którym osiągają piękny ru-

dawobrazowy kolor, a po posmarowaniu olejem piękny połysk. W naszym regionie kolorowano je też w młodym żytku lub pszenicy, wówczas były jasnozielone lub w korze dębu, aby były brunatne.

Wielka Sobota to dzień, w którym święci się jadło. Jeszcze na przełomie XIX i XX wieku, przeważnie ksiądz przybywał do dworów lub chat bogatych gospodarzy, tu przychodzili też okoliczni mieszkańcy. Przynosili jadło w dużych koszach, lub w kopankach, wyłożonych białymi serwetkami i ściereczkami. Tu gdzie odbywało się święcenie, całe jadło stało na stole z obrusem udekorowanym zielonymi gałązkami barwinka lub bukszpanu zwanego na Kujawach gryszanem. Oprócz jaj, święcono świeżo pieczony chleb, masło z ozdobnej foremki, wędzoną szynkę (przeważnie z kością), pęta kielbas, klinek białego sera, sól, pieprz, chrzan, babę drożdżową tzw. Kujawiok, pieczoną w kamionkowej formie z kominem. Był też baranek z masła, ciasta, lub cukru, z oczami z ziarenek pieprzu. Z czasem, zwyczaj święcenia wszystkiego co przygotowane na Święta, zamieniono na małe porcje, wkładane do koszyczków i zanoszone do kościoła. Od wielu już lat zanoszą się też współczesne produkty, np. cytryny, pomarańcze, czekoladki, itp.

Śniadanie wielkanocne, zaraz po rezurekcji, rozpoczynało się życzeniami i dzieleniem się jajkiem. Następnie był żur na wywarze z szynki z białą kielbasą oraz różne wędliny i mięsa, szynka, kaszanka, salceson, pasztetowa. Nie mogło zabraknąć chrzanzu, ćwikły, masła, chleba z lepszej mąki i baby drożdżowej. Była ona też doskonałym dodatkiem do wędlin, jadano ją z masłem, kielbasą lub szynką i ćwikłą. W Niedzielę Wielkanocną gospodynie nie szykowały ciepłego obiadu, dopiero w drugi dzień Świąt gotowały rosół lub czarninę oraz świeże mięso wieprzowe smażone na tłuszczu z cebulą, tzw. świeżonkę. Podawały też gotowany drób z zupy.

Radość, wynikającą z obchodzonych Świąt Wielkanocnych i budzącej się do życia przyrody, manifestowano na kujawskiej wsi zwyczajami, czyli dyngusem i przywoływkami, zwanymi też wywołankami. Rozpoczynały się one wieczorem w Niedzielę Wielkanocną i polegały na głośnym wymianianiu dziewcząt ze wsi po imieniu, oraz ich zalet i wad. Robili to młodzi chłopcy, wchodząc na wysokie drzewo lub dach karczmy. Na koniec każdej wołanki podawali ile wody jest przeznaczone dla konkretnej panny. W poniedziałek kontynuowano zabawę poprzez oblewanie dziewcząt wodą z kubła. Zwyczaj ten nawiązuje do ludowych obrzędów wiosennych, mających zapewnić dostatek deszczu, ciągłość vegetacji i plenność roślin.

Dorota Kalinowska - Muzeum Ziemi
Kujawskiej i Dobrzyńskiej
we Włocławku

Co słyhać w Stowarzyszeniu SUBICERE?

Słyhać- jak zawsze sporo, głośno i radośnie. Nie poddajemy się, zamaskowani, zdezynfekowani, w podwójnym reżimie sanitarnym- działamy. W styczniu posprzątaaliśmy pracownię, którą dzięki pomocy dobrych ludzi udało się pięknie odświeżyć, a w lutym. Walentynki i wspaniała niespodzianka- panowie myśliwi z radziejowskiego Koła Łowieckiego „Łany Kujawskie” już po raz drugi zebrali dla nas fundusze i przekazali nam piękny datek. My dla braci mniejszych zrobiliśmy mini karmniki i oddaliśmy je w ręce panów myśliwych, żeby leśne ptactwo i zwierzyńę większą wspomóc. Dodatkowe atrakcje były dwie- pierwszą wizyta panów myśliwych, ich opowieści o lesie i nauka gry na rogu pod czujnym okiem (i uchem) pana Marcina Smykowskiego, a drugą czapki i opaski, w które ubrały naszych podopiecznych panie Julia Ignasiak i Dorota Bassa z Pracowni Krawieckiej DeLiLoVe. Dziękujemy. Marzec to oczywiście Dzień Kobiet, więc nie zabrakło prezentów i kwiatów (sadzonych własnoręcznie przez naszych niepełnosprawnych). A teraz szykujemy się do Wielkanocy- produkcja dekoracji idzie pełną parą (co widać na facebook’owym profilu). W poprzednim numerze naszej miejskiej gazety zapomnieliśmy się pochwalić, że od połowy listopada jesteśmy certyfikowanym „Miejscem przyjaznym wolontariuszom”- jako pierwsza organizacja pozarządowa w województwie Kujawsko-Pomorskim zdobyliśmy ten zaszczytny tytuł, a nadał go nam Narodowy Instytut Wolności. Jesteśmy dumni i na łamach Radziejowianina naszym cudownym opiekunom-terapeutom-wolontariuszom kłaniamy się, za ich pomoc, czas, zainteresowanie dziękując z serca. Chcemy również podziękować: księżom Ireneuszowi Mrowickiemu i Jarosławowi Szpolorowskiemu za nabożeństwo w Dniu Chorych, które było dla naszych podopiecznych ważnym wydarzeniem. Nie zapominajmy, że oprócz sfery psychicznej, fizycznej i społecznej ważna jest także ta czwarta- duchowa. Na zbliżające się święta Wielkiej Nocy, w imieniu wszystkich związanych ze Stowarzyszeniem SUBICERE, składamy Czytelnikom życzenia zdrowia, spokoju i błogostwa Zmartwychwstałego Chrystusa.

Jadwiśka Szyszkowska-Jankowska

Zostaw 1% w Radziejowie

Dzięki Tobie i Twojemu 1% podatku, który nam przekazujesz wspieramy tych, którzy tego potrzebują

KRS - 0000316241

Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych SUBICERE

program do rozliczeń PIT na - www.subicere.pl

Pro Memoria Mieczysław Czaplewski (1947-2021)

„Bez iskry nie ma płomienia, bez płomienia nie ma żaru”

W styczniu odszedł na wieczny spoczynek Człowiek, którego życie spłotło się z Radziejowem nie tylko na długie lata ale przede wszystkim na różne sposoby. Bydgoszczanin z urodzenia przywędrował na czarnoziemne Kujawy za swoją miłością – Aliną, by wspólnie wychować czwórkę dzieci i służyć pracą. Niecierpliwa i poszukująca natura sprawiła, że oprócz wartości najważniejszych jakimi była rodzina, z Jego potrzeby wewnętrznej i pasji przekraczania tego co często trudne

i niemożliwe, zrodziło się wiele inicjatyw społecznych, które wpisały się na stałe w krajobraz Radziejowa. A są to m.in.:

- współzałożenie Stowarzyszenia Forum Samorządowego w Radziejowie,
- powołanie do życia wspólnie z ówczesnymi radnymi Samorządu Miasta miesięcznika KRONIKA,

- inicjatywa spotkań amatorskiego zespołu śpiewaczego, który początkowo znalazł swoje miejsce prób w rodzinnym domu Państwa Czaplewskich, by już wkrótce jako chór LARGO zagościć na stałe, dzięki Ojcu Mariuszowi Słowikowi – ówczesnemu Gwardianowi, Zgromadzenia radziejowskich Franciszkanów, w gościnnych klasztornych murach czy to podczas cotygodniowych prób czy jako muzyczna oprawa liturgii mszy świętej.

Mieczysław, dla wszystkich którzy Go znali i darzyli sympatią po prostu Mietek, był duchem sprawczym chóru Largo. To dzięki Jego ambicji, żarliwemu dążeniu do celu, otwartości serca i umysłu, także umiejętności porywania do wspólnoty jakże pożytecznych działań wiele inicjatyw mogło znaleźć swój szczęśliwy finał!

Dla wielu z nas, którzy dali się porwać niegasnącemu entuzjazmowi Mietka do przekraczania barier natury psychicznej we wspólnocie śpiewania na chwałę Boga, dla przyjemności chórzystów i być może słuchających, stanowiło niemałe wyzwanie pokonywanie swoich ograniczeń, a przyczyniało się niejednokrotnie do kojenia życiowych ran, a na pewno ciągłej nauki optymizmu, z kołatającą myślą że zawsze” idziemy razem i do przodu”...

Mietek zarażał pogodnym nastrojem, dla wszystkich miał serdeczne myśli, szczerą sympatię wyrażaną dobrym słowem, nie raz słowem pocieszenia w chwilach trudnych. Dlatego garnęło się do tego uśmiechniętego serca wielu by grzać swoje ...

Bywał także bezkompromisowy jeśli chodziło o wspólne dobro społeczne, czego dawał wyraz jako radny II kadencji Samorządu miejskiego walcząc o słuszne i pożyteczne ogółowi decyzje. Więcej zawsze dawał niż brał, sprawy materialne odsuwając na plan dalszy...

Wspólny wysiłek Mietka i żony Aliny zjednywał chętnych do spędzania radosnego czasu podczas odbywających się prób, biesiad i ognisk przy dźwięku gitary także dla niektórych spływów kajakowych i wypraw rowerowych, których podkręcana osobowością Mietka atmosfera udzielała się uczestnikom, działając integrująco i poszerzając stopniowo liczbę chórzystów oraz grono sympatyków „Largo” szkolonego pracowitą i cierpliwą batutą dyrygentki Aliny!

Dzięki temu przeżyliśmy wiele wspaniałych chwil podczas mozolnych prób, wspólnych wyjazdów na przeglądy chórów, warsztaty liturgiczno- chóralne, ogniska u rodziny Gadzinowskich w Płowkach, a także wieczorów nad Jeziorem Głuszyńskim gdzie zapędziła naszego Prezesa wyjątkowa miłość do Natury i potrzeba wybudowania tam swego miejsca na ziemi... Przeżyliśmy przygodę, która choć nie taka sama, trwa i mamy nadzieję trwać będzie, bo podarowany kiedyś przez Mietka nam ogień wspólnego śpiewania, pomimo dzisiejszej trudnej sytuacji, chcemy podtrzymać na ile starczy sił, nie mniej żarliwie, jak ogień naszej wdzięcznej Pamięci o Mieczysławie ...

Mietku...

GDYBYŚ ...

- NIE ISTNIAŁ

-NIE MIESZKAŁ WSRÓD NAS

- NIE KOCHAŁ MUZYKI I LUDZI CO PRZYNAGLIŁO CIĘ DO ZAŁOŻENIA NASZEGO CHÓRU

GDYBYŚ...

- NIGDY NIE KOSZTOWALIBYŚMY TEJ RADOSNEJ GŁĘBI JAKĄ DAJE WSPÓLNE ŚPIEWANIE BOGU I LUDZIOM.
DZIĘKUJEMY STWÓRCY ZA DAR TWOJEGO ŻYCIA-TAK AKTYWNEGO, TRYSKAJĄCEGO OPTYZMEM - WIERZĄC IŻ ŚPIEWASZ W CHÓRZE RADOSNYCH ANIOŁÓW...

Danuta Wielgosz

16 maja br. w Radziejowie odbędzie się IX edycja największego biegu pamięci pn: „Tropem Wilczym - Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych”. Impreza jak i bieg (w tym Nordic Walking) będą miały charakter symboliczny, bowiem dystans jaki został przewidziany to 1963 metry (upamiętnienie daty śmierci ostatniego z Żołnierzy Wyklętych). 9 marca br. zostały otwarte elektroniczne zapisy dla osób powyżej 16 roku życia. Link do elektronicznych zapisów znajduje się na stronie www.radziejowskidomkultury.pl oraz na fanpage Facebooku RDK. Zapisy dla dzieci i młodzieży prowadzone są w siedzibie Radziejowskiego Domu Kultury.

Zachęcamy wszystkich do udziału - liczba miejsc ograniczona (100 osób dorosłych i 80 dla dzieci i młodzieży).

Tor rolkowy przy ul. Sportowej w Radziejowie

TROPEM WILCZYM

BIEG PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

Program imprezy

- 10:00** - Otwarcie Biura Zawodów, w którym zawodnicy odbierają pakiety startowe. Biuro zostanie zamknięte o godzinie 11.45
- 12:00** - Start honorowy wszystkich uczestników na dystansie 200 metrów
- 12:05** - Bieg na dystansie 200 metrów (kategoria dzieci do lat 10)
- 12:10** - Bieg na dystansie 200 metrów (kategoria dzieci do lat 11-12)
- 12:15** - Bieg na dystansie 400 metrów (kategoria dzieci do lat 13-15)
- 12.30** - Bieg główny oraz marsz Nordic Walking na dystansie 1963 metrów (kategoria open- powyżej 16 roku życia)
- 13.10** - Oficjalne zakończenie imprezy.

**Zapisy na bieg dla dzieci i młodzieży
w Radziejowskim Domu Kultury (max. 80 osób)**

Adres do zapisów elektronicznych
w biegu głównym oraz Nordic Walking
na stronie organizatora

www.radziejowskidomkultury.pl

www.facebook.com/RadziejowskiDomKultury/
ORGANIZATOR

WSPÓLORGANIZATOR

IX EDYCJA 16 MAJA 2021

NAJWIĘKSZY BIEG PAMIĘCI W POLSCE

wolneodzwięki.pl

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Już od 1 kwietnia!
Wejdź na spis.gov.pl i spisuj się!

Liczymy się
DLA POLSKI!

Jakie będą metody zbierania danych?

obowiązkowo
metoda samospisu
internetowego

Jeżeli nie będziesz w stanie
samodzielnie się spisać to

zadzwoń na Infolinię
pod numer **22 279 99 99**
lub
skontaktuj się z Tobą
rachmistrz telefoniczny

albo

odwiedzi Cię w domu
rachmistrz spisowy

wejdź na
spis.gov.pl
i samodzielnie wypełnij
formularz

Wszyscy mają obowiązek udzielania dokładnych, wyczerpujących
i zgodnych z prawdą odpowiedzi. Odmowa udziału w spisie
powszechnym może skutkować nalożeniem kary grzywny.

Gdzie? Kiedy?

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021
rozpocznie się na terenie całej Polski od **1 kwietnia 2021 r.**,
według stanu na dzień **31 marca 2021 r.**, godz. 24:00.

W jakim celu?

Celem NSP 2021 jest:

- zebranie informacji o liczbie ludności, jej terytorialnym rozmieszczeniu, strukturze demograficzno-społecznej i zawodowej, a także o społeczno-ekonomicznej charakterystyce gospodarstw domowych i rodzin oraz ich zasobach i warunkach mieszkaniowych na wszystkich szczeblach podziału terytorialnego kraju: ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym;
- analiza zmian, jakie zaszły w procesach demograficzno-społecznych i ekonomicznych w zakresie: ludności, stanu mieszkań i budynków oraz gospodarstw domowych i rodzin w powiązaniu z warunkami mieszkaniowymi na przestrzeni lat 2011–2021;
- dostarczenie informacji w zakresie i terminach określonych przez Komisję Europejską;
- wykonanie zobowiązań Polski w zakresie dostarczenia informacji na potrzeby innych niż EUROSTAT organizacji międzynarodowych (m.in.: FAO, OECD);
- aktualizacja operatu do różnorodnych badań reprezentacyjnych prowadzonych na próbie gospodarstw domowych (w latach następnych).

Jak?

Obowiązkowym sposobem przekazania danych w spisie jest **samospis internetowy** przeprowadzany za pośrednictwem interaktywnej aplikacji formularzowej dostępnej na stronie Głównego Urzędu Statystycznego.

W przypadku braku dostępu do Internetu będzie można spisać się przez telefon dzwoniąc na **infolinię spisową 22 279 99 99**.

W przypadku osób niemogących dopełnić obowiązku samospisu, dane będą zbierane przez rachmistrzów w drodze wywiadu telefonicznego lub bezpośredniego. Realizacja wywiadów bezpośrednich będzie uzależniona od sytuacji epidemicznej w kraju.

Kogo obejmuje?

Obowiązkiem spisowym są objęte:

- osoby fizyczne stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach, budynkach i innych zamieszkałych pomieszczeniach niebędących mieszkaniami;
- osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania;
- mieszkania, budynki, obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz zamieszkałe pomieszczenia niebędące mieszkaniami.